

רע"פ 861/13 - קאייס אחמד פנאדקה נ' מדינת ישראל

רע"פ 861/13 - קאייס אחמד פנאדקה נ' מדינת ישראל עליון

רע"פ 861/13

קאייס אחמד פנאדקה

נגד

מדינת ישראל

בית המשפט העליון

[06.02.2013]

כבוד השופט א' שהם

בקשת רשות ערעור על פסק דינו בית-המשפט המחוזי בבאר שבע, מיום 23.12.2012, בעפ"ת 51297-10-12, שניתן על-ידי כב' השופטת ט' חיימוביץ

החלטה

1. לפניי בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית-המשפט המחוזי בבאר שבע, אשר ניתן על-ידי כב' השופטת ט' חיימוביץ, בעפ"ת 51297-10-12, מיום 23.12.2012, אשר במסגרתו דחה בית-המשפט המחוזי את ערעור המבקש על פסק דינו של בית-משפט השלום לתעבורה באילת (להלן: בית-המשפט לתעבורה), אשר ניתן על-ידי כב' השופטת ש' שטרית, בתת"ע 680-05-12, מיום 23.9.2012.

רקע והליכים קודמים

2. נגד המבקש הוגש כתב אישום, אשר ייחס לו עבירה של נהיגה בשכרות, לפי סעיף 62(3), בקשר עם סעיפים 64ב(א) ו-39א לפקודת התעבורה [נוסח חדש] (להלן: פקודת התעבורה), ובצירוף תקנה 169א לתקנות התעבורה, התשכ"א-1961.

3. מעובדות כתב האישום, אשר הוגש נגד המבקש, עולה כי ביום 13.4.2012, בסמוך לשעה 10:30, נהג המבקש ברחוב הערבה, באילת, בהיותו שיכור. בבדיקת אויר נשוף אשר נערכה לו, נמצא, כי ריכוז האלכוהול בגופו עמד על 400 מיקרוגרם אלכוהול בליטר אחד של אויר נשוף, כמות העולה על המותר בחוק.

4. ביום 23.9.2012, נערך בבית-המשפט לתעבורה דיון בעניינו של המבקש, וזאת לאחר שדיון קודם בעניינו נדחה, לבקשתו, לשם הסדרת ייצוגו המשפטי. ואולם, גם בפתח דיון זה, ציין המבקש בפני בית-המשפט, כי הוא אינו מיוצג, וזאת לאור הודעת בא-כוחו, כי לא יגיע לייצגו בדיון הנוכחי. יחד עם זאת, פנה המבקש לבית-המשפט, בבקשה, כי חרף היעדר ייצוג משפטי, הוא מבקש כי הדיון יתקיים במועדו. בית-המשפט קיבל את הבקשה, הקריא למבקש את כתב האישום, והבהיר לו את תוכנו. המבקש השיב לבית המשפט, במילים אלה, כפי שנרשם בפרוטוקול הדיון, "תשובתי לכתב האישום הינה: אני מודה". מעיון בפרוטוקול, עולה, כי בית-המשפט לתעבורה לא הרשיע את המבקש, בעבירה, אשר ייחסה לו בכתב האישום, ופנה מיד לשמיעת הטיעונים לעונש.

לאחר זאת, גזר בית-המשפט לתעבורה את עונשו של המבקש. במסגרת השיקולים לעונש נתן בית-המשפט את דעתו לכמות האלכוהול שנמצאה בגופו של המבקש, לעברו התעבורתי המקל, להודאתו בעבירה שיוחסה לו, ולחרטה הכנה, אשר הביע בפני בית-המשפט. על יסוד שיקולים אלה, ובשים לב לפסילת המינימום, בת 24 החודשים, הקבועה בסעיף 39א לפקודת התעבורה, גזר בית-המשפט על המבקש, פסילה, מלקבל או להחזיק רישיון נהיגה, לתקופה של 20 חודשים, בניכוי 30 ימי הפסילה המנהלית, בה היה נתון; 10 חודשי פסילה על-תנאי, מלקבל או להחזיק רישיון נהיגה, לבל יעבור, למשך שלוש שנים, את אותה עבירה, אשר בה הודה במסגרת התיק הנוכחי, או עבירה נוספת מבין העבירות המחייבות את הפעלת התנאי, כקבוע בתקנות התעבורה, ובתוספות להן; 5 חודשי מאסר על-תנאי, לבל יעבור, למשך שלוש שנים, עבירה של נהיגה בפסילה, בשכרות או תחת השפעת משקאות משכרים. בנוסף, השית בית-המשפט לתעבורה על המבקש, קנס בסכום של 4,000 ₪, או מאסר של 20 ימים תחתיו.

5. ביום 29.10.2012, הגיש המבקש, באמצעות בא-כוחו, עו"ד בן עמי, ערעור על פסק דינו של בית-המשפט לתעבורה לבית המשפט המחוזי בבאר-שבע. את ערעורו תלה המבקש בשלושה טיעונים עיקריים. תחילה, נטען, כי מפרוטוקול הדיון, מיום 23.9.2012, עולה, כי, הלכה למעשה, הערכאה הדיונית לא הרשיעה את המבקש, אלא עברה, מיד לאחר הודייתו, לדיון שנועד לטיעונים לעניין העונש. בהקשר זה נטען כי "לו היה [המבקש] שומע את דבר הרשעתו בעבירה שלא ביצע [...] היה זועק את זעקתו ומעמיד את בית המשפט על טעותו לפיה [...] לא הודה כלל וכלל", וזאת חרף הדברים אשר נרשמו, לכאורה מפיו, בפרוטוקול הדיון. בהקשר זה ציין המבקש, כי הוא כלל לא הבין את המתרחש באולם בית-המשפט, וזאת מכיוון שהעברית אינה שפת אימו. לשם חיזוק טענותיו אלה, הפנה המבקש, בין היתר, לדברי באת-כוח המאשימה בדיון בבית-המשפט לתעבורה, שמהם ניתן להסיק, לטענתו, כי גם היא סברה שהמבקש לא הבין את מהות העבירה, אשר יוחסה לו בכתב האישום.

בהמשך דבריו, טען המבקש, כי שגתה הערכאה הדיונית משדחתה את בקשתו לייצוג משפטי, ולא הורתה על דחייה נוספת של הדיון בעניינו. וזאת, כך נטען, חרף עתירתו לדחיית דיון נוספת, בניגוד לאשר נרשם מפיו בפרוטוקול. בהחלטה זו, כך נטען, נפגעה זכותו להליך הוגן, וזאת בשים לב לחומרת העבירה, אשר יוחסה לו בכתב האישום. בהקשר זה נטען, כי שגתה הערכאה הדיונית משלא הבהירה למבקש את זכויותיו, ואת הסיכון אשר בפניו הוא עומד, בפרט לנוכח העובדה כי הוא לא היה מיוצג. לבסוף, טען המבקש, כי מכיוון שמסר את הודייתו מבלי שהבין את משמעות מעשיו, הרי שנפל פגם ברצונו החופשי, המצדיק, כי תינתן לו האפשרות לחזור בו מהודייתו.

לחילופין, טען המבקש טענות בנוגע לחומרת העונש, אשר הושת עליו. כך, בין היתר, נטען, כי הקנס אשר הוטל עליו, חורג, "באופן קיצוני", מעונש הקנס הנהוג בעבירות דומות. עוד נטען, כי שגה בית-המשפט לתעבורה, משלא שקל כראוי את עברו התעבורתי המקל ואת הודייתו באשמה, אשר הביאה לחסכון זמן שיפוטי יקר.

6. ביום 23.12.2012, דחה בית-המשפט המחוזי את ערעורו של המבקש, בקובעו כי הערעור נסוב, רובו ככולו, סביב טענות עובדתיות, אשר לא נתמכו בתשתית ראייתית הולמת, ואשר אינן מתיישבות או משתמעות מפרוטוקול הדין בבית-המשפט לתעבורה. בית-המשפט המחוזי התייחס לטענות המבקש בדבר פנייתו, לכאורה, לבית-המשפט, בבקשה לדחיית דיון נוספת, ולטענותיו בדבר טעויות אשר נפלו, לכאורה, בפרוטוקול הדין בבית-המשפט לתעבורה. בהקשר זה, הדגיש בית-המשפט המחוזי, כי היות שהמבקש לא עתר, בזמן הקבוע לכך בחוק, לתיקון אותן שגגות, לכאורה, אשר נפלו, לטענתו, בפרוטוקול הדין בבית-המשפט לתעבורה, "אין הוא רשאי עתה, במסגרת הערעור, לערוך בו שינויים בדלת האחורית".

לגופן של טענות, נקבע, כי לא היה בהשמטת הכרעת הדין, כדי לפגוע בהליך בעניינו של המבקש, שכן הוא הודה, בלשונו, במיוחס לו בכתב האישום, והוא ידע, כי הוא עומד בפני גזירת דינו, ולכן "אין בהיעדר רישום ההרשעה כדי לשנות דבר וחצי דבר".

אשר לטענות בדבר הפגמים אשר נפלו, לכאורה, בהודיית המבקש, נקבע, כי לא זו בלבד שלא הוצגו בפני בית-המשפט, אותם נימוקים כבדי משקל, הנדרשים בכדי לאפשר למבקש לחזור בו מההודייה, לאחר שנגזר דינו, אלא, שמפרוטוקול הדין בבית-המשפט לתעבורה, עולה בבירור, כי המבקש הודה במיוחס לו בכתב האישום, לאחר שזה הוקרא לו, והוא הבין את מהות האשמות, אשר יוחסו לו.

בהתייחסו לטענות בדבר ייצוגו המשפטי של המבקש, נקבע כי "לא מוטלת חובה על בית משפט קמא להסביר לנאשם את טווחי הענישה להם הוא צפוי, ולא מוטלת חובה עליו לאלץ את הנאשם לקבל ייעוץ משפטי. [המבקש] ידע היטב בדיון הקודם לעתור לדחייה לצורך מינוי סנגור, ויכול היה לעשות כן גם הפעם. שעה שהעדיף לסיים את ההליך בו במקום, ללא ייצוג, אין לו להלין אלא על עצמו".

אשר לטענות בדבר סירוב בית-המשפט לדחיית דיון נוספת, קבע בית-המשפט המחוזי, כי טענות אלה סותרות את האמור בפרוטוקול הדין בבית-המשפט לתעבורה, אשר בו עולה, במפורש, כי המבקש הוא שפנה לבית-המשפט לתעבורה, בבקשה שלא לדחות את הדיון בעניינו פעם נוספת, אלא לסיימו עוד באותו היום.

לעניין חומרת העונש, נקבע, כי עונשו של המבקש איננו חורג, בנסיבות העניין, מרף הענישה הסביר. זאת, בשים לב לעובדה, כי עונש הפסילה, אשר השית בית-המשפט לתעבורה על המבקש, נמוך מעונש המינימום הקבוע בחוק, וזאת לנוכח נסיבותיו הקונקרטיות של העניין הנדון.

הבקשה

7. ביום 3.2.2013, הגיש המבקש, בעצמו, בקשת רשות ערעור לבית-משפט זה, אשר במסגרתה חזר על עיקרי טיעוניו, כפי שנטענו בפני הערכאות הקודמות, תוך שציין, בין היתר, את נסיבותיו האישיות הקשות, לרבות הצורך התכוף בכלי רכב לצרכי פרנסתו, ואת הפגמים אשר נפלו, לכאורה, בהליך בערכאה הדיונית, לרבות היעדר הייצוג המשפטי. עם זאת, אין בפיו של המבקש בקשה לבטל את הרשעתו ולאפשר לו לחזור בו מהודייתו. המבקש התמקד בטענות בנוגע לחומרת עונשו, תוך שהדגיש, כי העונש אשר נגזר עליו חורג, במידה רבה, מרף הענישה המקובל בנסיבות דומות, ועל כן, הוא איננו מידתי וחוטא לעקרון אחדות הענישה.

עוד טען המבקש, כי הוא המפרנס היחידי של משפחתו, וכי הוא מטפל באמו ובאחותו החולות, ולטענתו, מדובר באירוע חריג וחד פעמי, שאינו מאפיין את התנהלותו בדרך כלל.

דיון והכרעה

8. למקרא האמור בבקשה, כמו גם בצרופותיה, נחה דעתי, כי עניינו של המבקש, אינו מקים עילה לדיון "בגלגול שלישי", בפני בית משפט זה. וזאת מן הטעמים כפי שיפורטו להלן.

9. בית-משפט זה פסק, לא אחת, כי לא בנקל תתקבל בקשת רשות ערעור, הואיל וזו שמורה אך לאותם מקרים מיוחדים המעלים שאלה משפטית כבדת משקל או סוגיה ציבורית נכבדה, החורגת מעניינם של הצדדים הישירים לבקשה, וכן במקרים מיוחדים ונדירים, המגלים אי-צדק או חשש מפני עיוות-דין (ראו, רע"פ 757/13 סייגברק נ' מדינת ישראל (24.1.2013); רע"פ 216/13 זלוב נ' מדינת ישראל (14.1.2013); רע"פ 9480/12 אברמוביץ נ' מדינת ישראל (8.1.2013); רע"פ 9239/12 אבו עראר נ' מדינת ישראל (2.1.2013); רע"פ 8727/12 הנסב נ' מדינת ישראל (31.12.2012)). בנדון דידן, אין חולק, כי בקשת רשות הערעור אינה מעלה כל שאלה משפטית עקרונית או סוגיה ציבורית, החורגת מעניינם של הצדדים לה. מטעם זה בלבד, דין הבקשה להידחות.

כמו כן, אין בידי לקבל את טענות המבקש בדבר שיקולי צדק או חשש מפני עיוות-דין המצדיקים דיון "בגלגול שלישי", בפני בית-משפט זה. כאמור, עיקר טענותיו של המבקש, נסבות סביב חומרת העונש, אשר הושת עליו בערכאה הדיונית ואושר בערכאת הערעור. ברם, כפי שנפסק, לא אחת, טענות בדבר חומרת עונש, אינן מהוות, כשלעצמן, סיבה מספקת, לדיון "בגלגול שלישי", בפני בית-משפט זה. זאת, פרט למקרים חריגים, אשר ניכרת בהם סטייה מהותית ממדיניות הענישה הראויה בעבירות דומות, או במקרים שבהם נפלה טעות מהותית בפסקי הדין של הערכאות הקודמות (ראו, רע"פ 182/13 נעם נ' מדינת ישראל (21.1.2013); רע"פ 230/13 שבדרון נ' מדינת ישראל (16.1.2013); רע"פ 9239/12 עבדאלקאדר נ' מדינת ישראל (2.1.2013); רע"פ 8817/12 אבו גנאם נ' מדינת ישראל (17.12.2012)). תנאים אלו אינם מתקיימים בעניינו של המבקש.

נהיגה בשכרות הינה אחד מן הגורמים המרכזיים לגרימתן של תאונות דרכים, אשר הפכו בשנים האחרונות ל"מכת מדינה", המסכנת את שלום הציבור ופוגעת בביטחון. לפיכך, מדיניות הענישה בעבירות אלה, מחייבת את בית-המשפט לנהוג ביד קשה בנהגים שיכורים (ראו, רע"פ 3343/04 נפתז'י נ' מדינת ישראל (16.5.2004)). כך גם ציוונו המחוקק בקובעו, בסעיף 39א לפקודת התעבורה, עונש פסילה מינימאלי, של 24 חודשים, בגין הרשעה בעבירה זו. בנסיבות אלה, נחה דעתי, כי המקרה הנדון אינו נופל לגדרם של אותם מקרים מיוחדים, שבהם יתערב בית-משפט זה, במסגרת דיון "בגלגול שלישי", בעונש, אשר נגזר על נאשם. אשר על כן, דין הבקשה להידחות, אף מטעם זה.

10. מאחר שלא מצאתי הצדקה לדון בעניינו של המבקש במסגרת הליך שיפוטי נוסף, הנני דוחה את הבקשה למתן רשות ערעור.

ניתנה היום, כ"ו בשבט התשע"ג (6.2.2013).